

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для здобуття ступеня **магістра**

для вступників на основі здобутого раніше ступеня бакалавра або
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК6 та НРК7)

Спеціальність: **В6 Перформативні мистецтва**

Спеціалізація: **В6.03 Хореографічне мистецтво**

Освітня програма: **Хореографія**

Фаховий іспит - форма оцінювання в ХДАК, що передбачає оцінювання підготовленості вступника щодо здобутих раніше компетентностей та результатів навчання, необхідних для опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти. Фаховий іспит проводиться з метою виявлення кращих вступників серед бажаючих продовжити навчання за ступенем магістра та отримати необхідні знання для подальшої творчої та наукової діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, уміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін: «Народно-сценічний танець», «Український народний танець», «Класичний танець», «Сучасний танець»; «Бальний танець», «Історичний бальний танець» та «Мистецтво балетмейстера»; виявляти обізнаність у галузі історії хореографічного мистецтва, оперувати професійною термінологією.

Під час фахового іспиту вступник повинен виявити

Знання:

- основних етапів еволюції хореографічного мистецтва;
- теорії та практики хореографічного мистецтва;
- творчого спадку видатних хореографів та виконавців минулого і сучасності;
- категоріального апарату хореографії;
- української мови (для вступу на англійськомовну форму навчання - англійської мови).

Уміння:

- аналізувати процес розвитку хореографічного мистецтва;
- характеризувати творчу діяльність видатних хореографів та виконавців минулого, їх вплив на розвиток українського та світового танцювального мистецтва;
- визначати взаємозв'язок та взаємовплив різних хореографічних напрямів в сучасному танцювальному мистецтві;
- висловлювати власні думки з питань культурного та мистецького життя України і світу;
- виявляти та аналізувати проблемні явища в хореографічному мистецтві;
- створювати хореографічний номер.

Наявність навичок:

- аналізу хореографічних творів балетмейстерів минулого і сучасного;
- аналізу відомих вистав класичної спадщини та вистав сучасного світового балетного театру;
- аналізу робіт видатних хореографів з народно-сценічного та зокрема українського танців як минулого, так і сучасності;
- визначення основних особливостей творчої діяльності відомих хореографів та їх впливу на розвиток українського та світового мистецтва танцю;
- створення та виконання хореографічного твору.

Фаховий іспит базується на вимогах, відповідних ступеню бакалавра зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва (спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво) і складається з двох частин: практичної та колоквіуму, що охоплює сферу хореології, етнохореології, теорії та практики хореографічного мистецтва. Завдання практичної частини – створення та демонстрація хореографічного етюд, який вступник готує на основі запропонованого комісією музичного матеріалу під час складання іспиту та демонструє його предметній комісії в режимі реального часу. Запропонований комісією музичний матеріал для створення хореографічного етюд повинен відповідати виду хореографічного мистецтва, яким володіє абітурієнт. Під час виконання практичного завдання комісія оцінює рівень виконавської майстерності вступника, а також його балетмейстерські здібності. Тривалість хореографічного етюд повинна сягати до 1 хвилини.

Колоквіум передбачає перевірку теоретичних знань вступників. Предметна комісія задає

абітурієнту два питання, що стосуються тем окреслених в цій програмі:

- специфіка балетмейстерської діяльності;
- історія та сучасність народно-сценічного танцю;
- історія, теорія та методика класичного танцю;
- історія, теорія та методика сучасного танцю;
- історія, теорія та методика бального танцю;
- особливості діяльності видатних колективів, балетмейстерів, окремих виконавців минулого та сучасності;
- управління в системі хореографії;
- особливості системи хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: хореографічний етюд – максимум 150 балів; колоквіум – максимум 50 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників Структура оцінки за виконання практичного завдання

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні данні	1-20
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-20
3.	Методика виконання рухів та комбінацій	1-55
4.	Відповідність створеного хореографічного етюдів вимогам хореографічного мистецтва	1-55
Максимальна кількість балів		150

Структура оцінки колоквіуму «ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-25
2.	Знання теорії хореографічного мистецтва	1-25
Максимальна кількість балів		50

Вступники, які отримали під час випробування **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну форму навчання не допускаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ за спеціальністю В6 «Перформативні мистецтва», спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання практичне завдання			
Високий	Продемонстрований хореографічний етюд має добре пропрацьовану тему та ідею, створений відповідно до законів драматургії, всі частини узгоджені між собою та з музичним матеріалом, розроблений лейтмотив хореографічного образу та його додаткові рухові характеристики. Вступник виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності,	136 – 150	150

	блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.		
Достатній	Створений хореографічний етюд побудований відповідно до законів драматургії, розвивається логічно й послідовно, але запропонований хореографічний образ розкрито поверхнево, лейтмотив не розроблені. Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	124 – 135	
Посередній	Створений хореографічний етюд характеризується нелогічністю побудови, порушена цілісність його сприйняття, хоча частини драматургії збережені в повному обсязі. Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	101 – 123	
Недостатній	Вступник не володіє основними принципами побудови хореографічного твору (етюду), не вміє реалізовувати тему, ідею, створювати та розкривати хореографічний образ. Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	1 – 100	
Колоквіум			
Високий	Вступник дає повну і розгорнуту відповідь на запитання, ілюструє відповідь прикладами з практики, пов'язує теоретичні знання з розумінням практичних проблем хореографічного мистецтва, демонструє вільне володіння термінологічним апаратом з фаху, дає вірні відповіді на додаткові питання, дає конкретні та логічні відповіді, обґрунтовуючи власну позицію з вибору теми майбутнього наукового дослідження.	43 – 50	50
Достатній	Вступник дає вірну відповідь на запитання, ілюструє відповідь прикладами з практики, демонструє знання сучасних проблем галузі хореографічного мистецтва, абітурієнт вміє висловлювати свої думки у відповідь на фахові запитання, наводить приклади абітурієнт допускає деякі неточності при відповіді на додаткові	36 – 42	

	питання.		
Посередній	Вступник дає неповну відповідь на запитання, відсутня відповідь на одне з запитань комісії, демонструє слабкі знання історії та сучасності хореографічного мистецтва, слабо володіє термінологією, має труднощі у відповідях на додаткові запитання.	24 – 35	
Недостатній	Вступник не дає вірну відповідь на запитання, відповіді поверхневі, демонструють незнання базових понять предметної галузі, виявляє нерозуміння історії та сучасних процесів хореографічного мистецтва, не володіє термінологією, абітурієнт виявляє брак логічного мислення та здатності послідовно викладати інформацію.	1 – 23	

ЛІТЕРАТУРА

1. Вірський Павло : життєвий і творчий шлях / упоряд. Ю.В. Вернигор, Є. І. Досенко. Вінниця : Нова Книга, 2012. 320 с.
2. Габорець В. С. Народна за визнанням : до 80-річчя від дня народження К. Ф. Балог (1928). Календар знаменних і пам'ятних дат. Київ, 2008. № 3. С. 58–62.
3. Демків Д. П. Ярослав Чуперчук - феномен гуцульської хореографії. Коломия. Вік, 2001. 168 с.
4. Зав'ялова О. К. Історія балетного мистецтва: від витоків - до початку ХХ ст. : навч. посіб. Суми. Мрія, 2014. 114 с.
5. Зінич О. Тенденції інтеграції образних систем сучасного українського балетного (пластичного) театру у світовому контексті: аспект інтерпретації тексту вистави. *Образні системи української художньої культури в історичному та типологічному аспектах: театр, музика, образотворче мистецтво : колект. монографія.* Київ, 2019. С. 315–459. URL: <http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2019/obraz.pdf>
6. Зінич О. Український балетний театр крізь призму інтегративних процесів у сучасному мистецькому просторі. *Українська художня культура в умовах інформаційного суспільства : монографія.* Київ, 2019. С. 276–291. URL: <https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2019/kult.pdf>
7. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії : метод. посіб. Харків. ХДАК. 2014. 319 с.
8. Колногузенко Б. М., Макарова І.І. Сучасний танець та методика його викладання : конспект лекцій для студентів хореогр. від-нь мистец. та пед. вищ. навч. закл. II–IV рівня акредитації. Харків : Слово, 2015. 136 с.
9. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
10. Колосок О. П. уклад. Майстри народно-сценічного танцю: бібліогр. довід. Київ : ДАКККиМ, 2009.
11. Литвиненко В. Зразки народної хореографії: підручник. Київ : Альтерпрес, 2007.
12. Мазур Н. Золоті сторінки українського балетного театру. Укр. театр. 2002. № 4/5. С. 12–14.
13. Онищенко Л. Г. Бальний танець ХХ століття : метод. посіб. Вінниця. Нова Книга, 2018. — 35 с.
14. Рой Є. Є. Історико-культурні передумови створення Державного ансамблю танцю України як форми репрезентації національного мистецтва народної хореографії. *Вісн.*

- Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв.* 2019. № 2. С. 323–327.
15. Станішевський Ю. Балетний театр України, 1925-1975. Київ: Музична Україна, 2003. 224 с.
 16. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ: Музична Україна, 2003. 438 с.
 17. Станішевський Ю. Національна опера України 2001–2011. Київ: Музична Україна, 2012. 304 с.
 18. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. Київ : Музична Україна, 2002. 736 с.
 19. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники. Київ, 1999.
 20. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. Харків.: ХДАК, 2007. 343 с.
 21. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія. Харків : ХДАК, 2018. 192 с.
 22. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види. Київ : Вадим Карпенко, 2008. 167 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. URL: <http://lib-hdak.in.ua>
2. Репозиторій ХДАК. URL: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. URL: <https://mtlib.org.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. URL: <https://korolenko.kharkov.com>